

KONTROL MOZIOA

ETXEGABEENTZAKO EUSKAL ESTRATEGIA DONOSTIAN APLIKATZEAREN INGURUAN

Olaia Duarte Lopezek, EH BILDU udal taldeko zinegotziak, Udaltzatzen Organo Araudiaren 98. artikulua oinarri, mozio hau aurkezten du Udaltzatzen azter dadin. Mozioa 2019ko irailaren 16an Pertsonen Batzordean aztertutako interpelazioaren ondorioa da.

JUSTIFIKAZIOA

2018ko apirilaren 18an, Eusko Jaurlaritzak, Enplegu eta Gizarte Politiketako Sailaren, Osasun Sailaren eta Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitza Sailaren bidez, Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako foru aldundiek, EUDELEk eta Bilboko, Gasteizko, Donostiako, Barakaldoko, Getxoko, Portugaleteko, Irungo, Santurtziko eta Laudioako udalek erakunde arteko akordioa sinatu zuten, 2018-2021rako Etxegabeentzako Euskal Estrategia garatzeko.

Sintzaileek adierazi zuten, estrategia honen bidez, nabarmen murriztuko zirela –gutxienez % 20– kalean, EAEko udalerrri nagusietan, lo egiten duten pertsonen kopuruak 2020rako. Gogora dezagun gure hirian 2016ko kontaktetik 2018ko kontaktetara kale gorrian dauden pertsonen kopurua bikoiztu egin dela.

Horretarako, pertsona horiei laguntza emateko politika integralak eta helburu orokorrak jasotzen ziren dokumentuan:

1. Etxegabetasuna prebenitzeko politikak sendotzea.
2. EAEen etxegabeentzako egungo arreta eredia berrorientatzea, pertsona oinarri duen eta etxebizitzara orientatzen den arreta eredia sortzeko.
3. EAEko Gizarte Zerbitzuen Maparen zabalkundea amaitzea eta, horretarako, lurraldeetan baliabideen banaketa egokia egiten dela bermatzea, eta, bereziki, gizarte bazterketarako egoeran edo arriskuan dauden pertsonentzako lehen mailako arretarako gizarte zerbitzuak sendotzea, gizarte eta hezkuntza arloko eta arlo psikosozialeko kasuak eta esku-hartzeak kudeatzeko eginkizunei dagokienez eta ostatu zerbitzuei eta goizeko eta gaueko harrera zerbitzuei dagokienez.
4. Etxegabeek osasun eremuan, diru sarrerak bermatzeko eremuan eta lan aktibazioaren eremuan dituzten eskubideetara jotzen dutela bermatzea, bizitokia edozein dutela ere.
5. Premia bereziak dituzten etxegabeei ematen zaien arreta hobetzea eta, zehazki, bizitegi-bazterketa larrian dauden emakumeei ematen zaiena.
6. Etxegabeen problematikaren inguruko ezagutza koordinatzeko, ebaluatzeko eta kudeatzeko gailuak hobetzea.

7. Fenomeno horren gizarte pertzepzioan eragitea, eragile komunitarioen inplikazioa sendotzea egoera horiei heltzeko, eta pertsona horiek jasan ohi dituzten biktimizazio-egoerak prebenitzea.

Estrategiak 50 jarduketa zehatz proposatzen zituen, eta horiek burutu ahal izateko ezinbestekoa da Gizarte Zerbitzuen 185/2015 Dekretua betetzea, baina Donostiako Udalak 2016tik hutsuneak izaten jarraitzen du EAeko Gizarte Zerbitzuen Mapak gizarte-bazterketarako egoeran edo arriskuan dauden pertsonentzat arautzen dituen zerbitzuetan (pisu tutelatuak, esate baterako). Hain zuzen ere, abuztuaren 31n eta irailaren 19an Donostiako Hiritarron Harrera-Sareak eta Modahara kolektiboak prentsaurreko batean salatu zuten Donostian eta lurralde osoan kale egoeran, bai migrante bai bertako, dauden pertsonentzat baliabide nahikorik ez zegoela eta instituzio guztiei egoera hau konpontzeko beharrezkoak diren neurriak martxan jar zitzaten eskatu zieten.

Gizarte-ekintzako delegatuak eta Udal Gobernuak askotan aipatu dituzte beren intentzioak azken urteetan: abegi etxea konbalezentzia prozesuetarako erabiltzea, Gauekoaren interbentzio eredu aldaketak, diru laguntzak tramitatze laguntza eskaintzea, Hestia izeneko eguneko zentroa irekitzea, pisu tutelatuaren eredu martxan jartzea... baina datuek mahai gainean jartzen dute lan hauek ez direla behar bezala egin eta batzuk hasi gabe daudela.

Azkeneko asteetako gertakariak ere agerian uzten dute Udal Gobernuak ez duela neurririk Etxegabeentzako Euskal Estrategiaren muinean dagoen alorra indartzeko; hau da, etxebizitza eskubidea eta hori indartzeko neurri zehatzak martxan jartzeko:

- Moraza kaleko eraikina hustu eta gero bertan bizi zirenentzako zerbitzu falta eta tratua.
- Ekainean Donostiako Harrera Sareak adierazi duen bezala, Abegi Etxean dauden familiak kaleratzea, nahiz eta adingabeak tartean egon.

Finean, Udal Gobernuak hartzen dituen erabaki hauek Etxegabeentzako Euskal Estrategian jasotzen diren balore zein irizpideen aurkakoak direla esan dezakegu eta SOS Arrazakeria elkarteak prentsa egindako adierazpenetan esan bezala, *erabaki hauekin gizarteko sektore ahulenak gehiago zigortzea besterik ez da lortzen, irudi publiko kriminalizatu bat transmititzen da*¹.

Delegatuak batzordean azaldu digu urte bukaeran hiru pisu irekiko direla bederatziz plazaekin kale egoeran dauden pertsonak artatu ahal izateko. Egun hauetan alkateak prentsan egindako adierazpenetan aipatu du Udal Gobernuaren helburua dela zazpi etxebizitza irekitzea, 21 plazaekin. Baina, argi dago 21 plaza horiekin ezin zaiela erantzuna eman kale egoera dauden pertsona guztien beharrei. Esate baterako, 2018ko kontaketa 106 pertsona zeuden Donostiako kaleetan lo egiten eta joera goranzkoa da.

Azaldutako egoera kontuan hartuta, behean sinatzen duen zinegotziak honako MOZIO hau aurkezten du:

1 <https://www.eitb.eus/eu/albisteak/gizartea/oso/6616623/sos-arrazakeria-elkarteak-donostiako-eraikin-okupatuaren-kaleratzea-salatu-du/>

KONTROL MOZIOA

- 1.- Udalbatzak hertsatuki eskatzen dio Udal Gobernuari Etxegabeentzako Euskal Estrategiaren helburuak Donostian aplikatzeko plan bat gara dezala, neurri zehatzekin.
- 2.- Udalbatzak hertsatuki eskatzen dio Udal Gobernuari plan hori kale egoeran lan egiten duten eragile sozialekin parteka dezala.

Donostian, 2019ko irailaren 20an

Olaia Duarte López
EH Bildu udal taldeko zinegotzia